

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA STRÁŽOVICE, okres HODONÍN, příspěvková organizace

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM

pro předškolní vzdělávání

platnost od 1.9.2023

*„Jaro, léto, podzim, zima,
ve školce je vždycky prima!“*



zpracovala: Bc. Marta Mlčochová

Projednáno na pedagogické radě dne: 30.8.2023

OBSAH

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE
2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY
3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ
 - a. Věcné podmínky
 - b. Životospráva
 - c. Psychosociální podmínky
 - d. Organizace
 - e. Řízení MŠ
 - f. Personální zajištění
 - g. Spoluúčast rodičů
 - h. Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a děti nadané
 - i. Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let
 - j. Podmínky vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka
4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ
5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU
6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH
7. EVALUAČNÍ SYSTÉM
8. PŘÍLOHY

PLATNOST DOKUMENTU OD 1.9.2023

ŠVP je otevřený dokument, který může být podle nových skutečností doplňován,
resp. upravován.

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE O MATEŘSKÉ ŠKOLE

NÁZEV ORGANIZACE: Základní škola a Mateřská škola Strážovice, okres Hodonín,
příspěvková organizace

ADRESA: Strážovice 36,
696 38 Strážovice

PRÁVNÍ FORMA: příspěvková organizace

ZŘIZOVATEL: Obecní úřad Strážovice
Strážovice 196,
696 38 Strážovice

ŘEDITEL ŠKOLY: Mgr. Hana Vašulková

PEDAGOG. PERSONÁL: 4 plně kvalifikované učitelky

E – MAIL : zsstrazovice@seznam.cz

TEL.: 518 622 157

WEBOVÁ ADRESA: www.zsstrazovice.cz

TELEFON DO MŠ: 511 110 592

PROVOZNÍ PERSONÁL: vedoucí stravování - kuchařka
školnice - uklízečka

KAPACITA : 28 dětí

POČET TŘÍD : 2 třídy

PROVOZ MŠ: celodenní

MOTIV. NÁZEV ŠVP: „Jaro, léto, podzim, zima, ve školce je vždycky prima!“

PLATNOST: od 1.9.2023

2. OBECNÁ CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Naše mateřská škola je jednotřídní vesnické předškolní zařízení, které je součástí právního subjektu Základní škola a Mateřská škola Strážovice. Tento subjekt vznikl 1.1.2003.

Podle zápisu v místní kronice Strážovic byla mateřská škola založena v roce 1949 v jednopatrové budově Obecné školy. Do roku 1971 byl provoz půldenní, od roku 1972 se zavedl celodenní provoz s vlastní kuchyní. Po dobu generální opravy celé budovy v letech 1982-1988, při kterých proběhla přístavba kuchyně, kotelny a sociálního zařízení, probíhal provoz mateřské školy v náhradních prostorách a ZŠ byla dočasně zrušena. Dne 5.2.1988 byla v přízemí otevřena prostorná jednotřídní MŠ s kapacitou 30 dětí. V těchto prostorách setrvala 8 let. V roce 1990 proběhla v 1. patře budovy přístavba, do které byla MŠ s kapacitou 25 dětí přestěhována – zde se nachází dodnes. Z bývalých prostor mateřské školy byla vybudována tělocvična. V roce 2010 byla provedena rekonstrukce celé školní budovy (výměna oken, zateplení budovy). V přízemí budovy jsou šatny ZŠ, MŠ, tělocvična, nově zřízená 2. třída MŠ, kuchyně s jídelnou a skladem, kotelna a místní knihovna. V prvním poschodí jsou 3 třídy ZŠ, ředitelna ZŠ, šatna zaměstnanců, kabiny, herna s ložnicí a hygienické zařízení. Ve školním roce 2013/14 se kapacita mateřské školy navýšila na 28 dětí. Do mateřské školy jsou přijímány i děti mladší 3 let a jsou zde i děti s odloženou školní docházkou –7 leté.

Výhodná poloha mateřské školy v blízkosti Ždánického lesa, polí a vinohradů umožňuje častý pobyt dětí v přírodě. Pro pobyt dětí venku využívá MŠ školní zahradu, dvůr, tenisové hřiště a veřejné dětské hřiště se skluzavkou, průlezkami a houpačkami.

3. PODMÍNKY VZDĚLÁVÁNÍ

3 a) Věcné podmínky

Mateřská škola má přiměřeně velké, světlé a bezpečné prostory, které vyhovují pobytu dětí předškolního věku a které jsou vhodné k nejrůznějším skupinovým i individuálním činnostem dětí. Pro pohybové aktivity má mateřská škola k dispozici také tělocvičnu ZŠ. V herně je dostatečné množství hraček, her, pomůcek, didaktického materiálu a knih odpovídajících věkovému složení dětí. Veškeré tyto pomůcky, hry a hračky jsou umístěny v otevřených skříňkách tak, aby na ně děti dobře viděly a mohly si je samostatně brát i uklízet. Odpovídají počtu dětí i jejich věku. Vybavení hračkami a pomůckami je průběžně obnovováno. V pracovní části třídy jsou stolečky a židličky. V ložnici jsou dřevěná lehátka. Nábytek i ostatní vybavení je přizpůsobeno antropometrickým požadavkům. Prostory školy jsou vyzdobeny

nástěnnými malbami. Na další výzdobě prostor mateřské školy se podílejí děti svými výtvarnými pracemi. V roce 2017 byly škola vybavena novým nábytkem. Pro denní pobyt venku je využívána školní zahrada s dřevěnými prvky, která umožňuje rozmanité pohybové a další aktivity (skluzavka s horolezeckou stěnou, pirátská loď s herními prvky, závěsná houpačka, prolézačky, pískoviště). Výhodou pro zimní sporty je členitost terénu. Všechny vnitřní i venkovní prostory mateřské školy splňují bezpečnostní a hygienické normy dle platných předpisů.

Od školního roku 2021-2022 je nově zřízena druhá třída mateřské školy, která je dětmi využívána v dopoledním provozu. Je umístěna v přízemí budovy školy, v odděleném prostoru tělocvičny. Děti mají k dispozici hrací plochu koberce, pěnové díly k odpočinku, relaxaci a hrám, také výškově nastavitelnou tabuli s projektorem. Třída je vybavena hračkami, stavebnicemi a didaktickými pomůckami, ale také pracovním ponkem k rozvoji manuálních dovedností. Dětem jsou plně k dispozici i prostory tělocvičny určené k pohybovým a hudebním činnostem. Třída je využívána dle potřeby i dětmi z 1. třídy MŠ pro pohybové aktivity a žáky školní družiny. Prostory 1. třídy základní školy slouží pro potřeby starších dětí v odpoledních hodinách.

Záměr:

- **Během následujícího období pořídit nové židličky a stoly.**
- **Průběžně obnovovat hry a didaktické pomůcky s ohledem na vzdělávací potřeby dětí.**

3 b) Životospráva

Dětem je v patřičných intervalech třikrát denně poskytováno stravování. Jedná se o dopolední svačinu, oběd a odpolední svačinu. Mezi jednotlivými podávanými pokrmy jsou dodržovány doporučené intervaly. Vyvážená a plnohodnotná strava je zajišťována v jídelně základní školy. Při odpoledních svačinkách jsou děti vedeny k samostatnosti, podle svých možností se podílejí na přípravě při podávání svačin. Porce jídla a pití si určují samy. Je dodržována vyhláška o zvýšeném normativu pro děti starší 6 let. Děti mají ve třídě k dispozici dostatek tekutin, v podobě čaje, vody a mléka. Pitný režim je zajišťován v průběhu celého dne a v letních měsících i na zahradě. Děti nejsou do jídla nuceny, dostávají možnost jídlo ochutnat.

Denní rytmus mateřské školy je pravidelný, ale současně natolik flexibilní, aby umožnil přizpůsobit činnosti v průběhu celého dne potřebám dětí. Odpolední odpočinek je organizovaný tak, že děti, které neusínají, odpočívají při pohádce pouze krátce a poté si volí samostatně klidové činnosti nebo pracují individuálně či skupinově s učitelkami. Respektujeme tedy individuální potřebu spánku i aktivit.

Dodržujeme každodenní doporučenou délku pobytu venku. Pouze z důvodu silného větru, vytrvalého deště, náledí nebo mrazu více jak – 10 °C se pobyt venku krátí nebo nahrazuje pohybovými hrami v herně či tělocvičně.

Záměr:

- **Zdokonalovat u dětí hygienické návyky, samostatnost a slušné chování při stolování.**

3 c) Psychosociální podmínky

Dětem je v MŠ zajištěno uspokojování a respektování všech jejich potřeb. Novým dětem přicházejícím do MŠ je umožněna postupná adaptace na nové prostředí a situace. Děti nejsou neúměrně zatěžovány, či neurotizovány spěchem a chvatem. Vzdělávací nabídka odpovídá mentalitě dítěte a jeho potřebám. Dětem je nabízena plnohodnotná a vyvážená strava. Učitelky dbají na rovnocenné postavení všech dětí, brání jakémukoliv projevu šikany. Volnost a svoboda dětí je vytvářena s nezbytnou mírou omezení vyplývajících z nutnosti dodržovat v mateřské škole potřebný řád a učit děti pravidlům soužití, která jsou nastavena. Učitelky věnují pozornost vztahům ve třídě a nenásilně je ovlivňují prosociálním směrem. Vyhýbají se také negativním slovním komentářům. Pedagogický styl je podporující a projevuje se vstřícnou a naslouchající komunikací. Učitelky respektují dítě jako jedinečnou osobnost, dítě má právo neúčastnit se nabízených činností, mít svůj názor a samostatně se rozhodovat.

Všichni zaměstnanci mateřské školy se snaží dětem vytvářet takové prostředí, aby se v MŠ cítily jistě, spokojeně a v bezpečí.

Záměr:

- **Podporovat vzájemné vztahy dětí, vést je k vzájemné spolupráci a v případě konfliktů dát dětem dostatečný prostor pro jejich vyřešení.**
- **Rozlišit, kdy je dítě schopno zvládnout problém samo a kdy je třeba spoluúčast dospělého.**

3 d) Organizace

Pravidelný denní rytmus a řád je dostatečně pružný, umožňuje reagovat na individuální možnosti dětí a respektovat veškeré jejich přirozené potřeby. Poměr spontánních a řízených činností je v denním programu vyvážený. Řízené zdravotně preventivní pohybové aktivity jsou zařazovány pravidelně. Děti mají dostatek času i prostoru pro spontánní hru. Učitelka pracuje s dětmi formou frontální, individuální i skupinovou. Vzdělávací nabídka je dětem předkládána formou tematických celků, při jejichž tvorbě vycházíme především z potřeb a zájmů dětí, kam

patří hlavně vnímání přírody a jevů souvisejících se střídáním ročních období, dále pak různých výročí, svátků a tradic (např. Vánoce, Den dětí, Masopust atd.). Dané téma prolíná činnostmi ve všech oblastech (výtvarné, hudební, pohybové ...). Pro realizaci plánovaných činností jsou vytvářeny vhodné materiální podmínky. Jsou využívány i nahodile vzniklé situace a nápady, zkušenosti či přání dětí. Děti jsou podněcovány k vlastní aktivitě a experimentování. Děti, které čeká zahájení povinné školní docházky, jsou cíleně připravovány formou tzv. kroužku „Předškoláček“ ale také v rámci tzv. „Edukativně stimulačních skupin pro děti předškolního věku a jejich rodiče“. Individuálně je dětem věnována péče rozvíjející řečové schopnosti, jazykové a komunikační dovednosti. Při vzdělávání dětí je upřednostňována hra jakožto nejpřirozenější činnost dítěte předškolního věku. Děti nacházejí potřebné zázemí, klid, bezpečí i soukromí. Nejsou překračovány stanovené počty dětí ve třídě.

Záměr:

- **Nadále spolupracovat se základní školou.**
- **Pokračovat v realizaci kroužku „Předškoláček“ a „Edukativně stimulačních skupinách pro děti předškolního věku a jejich rodiče“.**

3 e) Řízení mateřské školy

Mateřskou školu řídí ředitelka ZŠ a MŠ Strážovice. Při vedení zaměstnanců vytváří ovzduší vzájemné důvěry a tolerance, zapojuje spolupracovníky do řízení MŠ, ponechává dostatek pravomoci a respektuje jejich názor. Každý zaměstnanec školy má jasně vymezeny své povinnosti, pravomoci a úkoly. Ředitelka vyhodnocuje práci všech zaměstnanců, podporuje vzájemnou spolupráci a vhodnou motivací je podněcuje k další činnosti. Pedagogický sbor pracuje jako tým. Plánování pedagogické práce a chodu mateřské školy je funkční. Je vytvořen dostatečný informační systém. ZŠ a MŠ úzce spolupracuje se zřizovatelem a dalšími orgány správy a samosprávy, spolupráce s PPP a SPC.

Záměr:

- **Zajistit další vzdělávání pedagogických pracovníků.**
- **Nadále zkvalitňovat výchovně vzdělávací práci.**
- **Nadále uplatňovat teoretické poznatky ze seminářů v praxi.**

3 f) Personální zajištění

V MŠ pracují s dětmi 4 pedagogické pracovnice. Všechny učitelky splňují požadavek předepsané odborné kvalifikace, aktivně se věnují svému dalšímu vzdělávání a chovají se profesionálně. Pedagogický sbor funguje na základě jasně vymezených pravidel. Finanční prostředky pro další vzdělání pedagogů jim umožňují další vzdělávání, proto je pedagogické pracovnice dle nabídky různých odborných seminářů využívají. Nové poznatky se snaží získávat a aplikovat do své pedagogické činnosti i další formou a to samostudiem. Při každodenní práci s dětmi má učitelka na zřeteli cíle stanovené **Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání** a je si vědoma toho, že děti ovlivňuje i svým chováním, názory a postoji. Služby pedagogů zajišťují optimální pedagogickou péči.

Záměr:

- **Aktivní účast pedagogických pracovníků v oblasti sebevzdělávání.**
- **Hledání nových metod a způsobů práce s dětmi.**
-

3 g) Spoluúčast rodičů

Jedním z velmi důležitých úkolů pro úspěšnou práci školy je spoluúčast s rodiči. Rodiče mají možnost podílet se na dění v mateřské škole. Rodiče se ve velkém počtu účastní při různých akcích pořádaných MŠ (Dýňové strašení – Pasování prvňáčků, Drakiáda, Rozloučení se školkou apod.). Ve vztazích mezi pedagogy a rodiči panuje oboustranná důvěra a otevřenost. Rodiče jsou hned ze začátku školního roku seznámeni se všemi nutnými řády školy, s režimem dne a celým vzdělávacím programem, a mohou do aktivit a plánů práce vstupovat. Pedagogové sledují konkrétní potřeby jednotlivých dětí, respektive rodin. Vzájemná informovanost probíhá na schůzkách, při každodenním předávání dítěte rodičům, formou uzavřené skupiny na FB a formou nástěnky s informacemi pro rodiče. Učitelky se zajímají o názory a postřehy rodičů, navzájem se informují o projevech a rozvoji dětí, podle výsledků pak korigují další pedagogické působení. Pro rodiče předškoláků učitelky organizují tzv. „Edukativně stimulační skupiny pro děti předškolního věku a jejich rodiče“. Pedagogické pracovnice respektují rodinnou výchovu i její soukromí, s rodiči jednají ohleduplně, snaží se maximálně spolupracovat s rodiči v otázkách výchovy a vzdělávání dětí.

Záměr:

- **Nadále zapojovat rodiče do dění MŠ.**
- **Více spolupracovat s rodiči dětí, pravidelně je informovat o výsledcích vzdělávání jejich dětí.**
- **Nadále realizovat „Edukativně stimulační skupiny pro děti předškolního věku a jejich rodiče“.**
- **Získat rodiče pro pomoc při vytváření zdravých stravovacích návyků, společenských návyků a dovedností v oblasti sebeobsluhy.**

3 h) Podmínky vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami a dětí nadané

• Podmínky vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními

Podmínky pro vzdělávání dětí musí vždy odpovídat individuálním potřebám dětí. Podmínky pro vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními stanovuje školský zákon a vyhláška č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných. Učitelky zajišťují tyto podmínky s ohledem na vývojová a osobnostní specifika těchto dětí.

Pro úspěšné vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními umožňujeme:

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při plánování a organizaci činností, včetně určování obsahu, metod a forem vzdělávání,
- realizaci všech stanovených podpůrných opatření při vzdělávání dětí,
- osvojení specifických dovedností v úrovni odpovídající individuálním potřebám a možnostem dítěte zaměřených na samostatnost, sebeobsluhu a základní hygienické návyky v úrovni odpovídající věku dítěte a stupni postižení,
- spolupráci se zákonnými zástupci dítěte, školskými poradenskými zařízeními, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství,
- snížení počtu dětí ve třídě v souladu s právními předpisy,
- přítomnost asistenta pedagoga podle stupně přiznaného podpůrného opatření.

3 i) Podmínky vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let respektujeme jejich vývojová specifika, zájmy, možnosti a individuální potřeby. Tyto děti mají některé potřeby jiné či intenzivnější než starší děti. Proto jim zajišťujeme maximální pocit bezpečí, dostatek emoční podpory, pravidelnost v denních činnostech, přiměřeně podnětné prostředí, více individuálního přístupu a srozumitelná pravidla.

Naše mateřská škola zajistila pro děti od dvou do tří let tyto podmínky:

- dostatek podnětných a bezpečných hraček a pomůcek
- bezpečné prostředí
- prostředí zajišťující dostatek prostoru pro volný pohyb, hru a průběžný odpočinek
- dostatečné zázemí k zajištění hygieny dětí
- vybavení šatny s dostatečným úložným prostorem pro náhradní oblečení
- vyhovující denní režim, který respektuje individuální potřeby dětí
- dostatečný adaptační režim pro každé dítě
- možné používání specifických pomůcek k zajištění pocitu bezpečí a jistoty
- organizace vzdělávání v menších skupinkách

- uplatňování laskavého přístupu
- podněcování pozitivních vztahů dětí i dospělých

3 j) Podmínky vzdělávání dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Na základě změny RVP PV v návaznosti na vyhlášku č.271/2021 Sb. o předškolním vzdělávání poskytuje naše mateřská škola jazykovou přípravu pro děti cizinců, kteří plní povinné předškolní vzdělávání. Pokud bude mít naše mateřská škola 1 až 3 děti cizince v povinném předškolním vzdělávání, bude jim poskytována individuální jazyková podpora při běžných vzdělávacích činnostech v rámci celé skupiny dětí. Pokud dosáhne počet těchto dětí 4 a více, zřídí školka zvláštní skupinu pro jazykovou přípravu. Jazyková příprava pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání bude v rozsahu jedné hodiny týdně. Tato hodina bude rozdělena do dvou nebo více bloků v průběhu týdne.

4. ORGANIZACE VZDĚLÁVÁNÍ

Provozní doba mateřské školy je upravována podle potřeb rodičů a možností školy. Organizace průběhu dne je dána režimem dne a lze jej dle potřeb a okolností upravovat a měnit. Režim dne mateřské školy stanovuje Školní řád.

Mateřská škola má dvě třídy: Broučky (první třída) a Dráčky (druhá třída). Děti jsou do tříd rozděleny podle jejich aktuálních vzdělávacích potřeb. Ráno předávají zákonní zástupci své děti učitelkám. Děti z třídy Dráčků se do 7:15 scházejí společně ve třídě Broučků. V době od 7:15 do 8:00 se scházejí již ve své třídě v odděleném prostoru tělocvičny.

Odpolední odpočinek dětí probíhá dle jejich potřeb. Starší děti se po odpočinku věnují klidovým vzdělávacím činnostem v rámci tzv. kroužku „Předškoláček“ a hram v prostorách 1. třídy základní školy. Dětem je nabízena pestrá nabídka činností, která může být realizována také v prostorách školního dvora a zahrady.

Odpolední svačina probíhá již společně ve třídě Broučků. Zde se děti věnují společným hram a aktivitám do doby jejich vyzvednutí z MŠ.

Činnosti, při kterých je zajištěno souběžné působení dvou učitelů ve třídě:

- třída Dráčků: pobyt venku 2x v týdnu, oběd, odpočinek při předčítání pohádek
- třída Broučků: pobyt venku, oběd, spánek při předčítání pohádek

Mateřská škola pracuje podle Třídních vzdělávacích programů, který je v souladu se ŠVP PV. Zapojení dětí do kolektivu je individuální a učitelky je plně respektují. Při plánování se dává prostor také zájmům a potřebám dětí.

Zápis do MŠ probíhá v jarních měsících. Do MŠ mohou být přijaty i děti dvouleté. Při přijímání dětí mladší tří let musí rodiče respektovat, že dítě je přijímáno k předškolnímu vzdělávání, jehož cíle jsou vymezeny v §33 zákona č. 561/2004 Sb. Z tohoto ustanovení vyplývá, že předškolní vzdělávání spočívá především ve vzdělávání činnosti. Proto mateřská škola požaduje, aby děti měly vypěstovány základní hygienické návyky, samostatně či s dopomocí se oblékaly, jedly lžící, pily z hrníčku apod.

Všichni zákonní zástupci, kteří podali žádost o přijetí do MŠ, obdrží písemné rozhodnutí o přijetí či nepřijetí dítěte. Podrobnosti o přijímání dětí stanovuje Školní řád mateřské školy a směrnice „Kritéria pro přijímání dětí do MŠ“.

Pokud to kapacita školy dovolí, jsou děti přijímány i v průběhu školního roku. V rámci zápisu nových dětí jsou uskutečněny „Dny otevřených dveří“. Cílem tohoto setkání je eliminovat obavy z neznámého prostředí a posílit u dětí pocit bezpečí a jistoty. Nově příchozí dítě se má možnost postupně adaptovat na nové prostředí a situaci. Způsob adaptace je zcela individuální podle potřeb každého dítěte a vždy po dohodě rodiče s učitelkou.

Důležitou úlohou MŠ je připravit dítě na vzdělávání na dalším stupni vzdělávací soustavy. Za velkou přednost ZŠ a MŠ Strážovice lze pokládat to, že se MŠ účastní akcí ZŠ. Každoročně navštěvujeme s předškoláky první třídu ZŠ. Prostor školy, kam začnou chodit do první třídy, je tedy dětem důvěrně známé. Znájí paní učitelky, jejichž spolupráce je zárukou bezproblémového plynulého přechodu dětí z MŠ na ZŠ, a lepší návaznosti a propojenosti obou stupňů vzdělávací soustavy.

Záměr:

- **Podporovat a rozvíjet u dětí prosociální chování.**

5. CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Vzdělávací program s názvem „**Jaro, léto, podzim, zima, ve školce je vždycky prima!**“ je zpracován v souladu s Rámcovým vzdělávacím programem pro předškolní vzdělávání a s ohledem na konkrétní podmínky naší mateřské školy.

Vize našeho vzdělávacího programu:

Chceme, aby se naše MŠ stala místem, kam bude každé dítě rádo chodit a bude se zde cítit spokojené. Chceme, aby dítě, které odchází z naší MŠ, bylo maximálně rozvinuto na základě svých možností a zájmů, a to jak po stránce tělesné, psychické, sociální a duchovní, aby mohlo prožít plnohodnotný a smysluplný život ve zdraví na demokratických základech.

V první řadě nám jde o spokojené dítě, které je pak schopno zapojit se do vzdělávacího procesu. Je nutné připravit dětem prostředí umožňující psychický, sociální a pohybový rozvoj, prostředí vzájemné komunikace, porozumění a úcty, spokojenosti, bezpečí a pohody. Každé dítě má nárok projevit se jako jedinečná osobnost, rozvíjet a učit se v rozsahu svých potřeb a svým tempem. Snažíme se o to, aby děti získaly dobré základy do života pro jejich další vzdělání, a aby byly schopny s uspokojením zvládat další životní a vzdělávací etapy.

S velkou měrou orientujeme naši práci na environmentální výchovu, na podporu zdraví dětí, pohybové a polytechnické dovednosti, na rozvoj osobnosti dítěte, na ochranu dětí před společensky nežádoucími jevy, na spolupráci s rodinou, a v neposlední řadě také na úzkou spolupráci MŠ se ZŠ.

Naše záměry:

1. seznámit děti s prostředím, ve kterém se nachází, najít vztah k lokalitě, ve které děti žijí a získávat poznatky a vědomosti
2. poskytovat základní poznatky o správném a nesprávném vztahu, chování člověka k životnímu prostředí, o hygienických návycích k prostředí
3. vytvářet základní kulturní dovednosti a návyky ve vztahu k životnímu prostředí
4. rozvíjet estetické cítění při pobytu v přírodě, dětskou tvořivost rozvíjet přímo v přírodě, náměty a materiál čerpat co nejvíce z přírody
5. při výchově respektovat věkové zvláštnosti dětí, podle možností a předpokladů je zařazovat do různých činností
6. hledat možnosti, jak získat rodiče i veřejnost pro ekologický přístup, pro zdravý životní styl
7. vybavovat prostředí mateřské školy potřebnými pomůckami
8. využít školní areál i školní zahradu k možnostem využití pro rozvíjení environmentální výchovy
9. spolupracovat s okolím, rodinou, s obcí, neziskovými organizacemi
10. vytvářet ovzduší vzájemné důvěry, pomoci a spolupráce
11. společně s dětmi stanovovat pravidla slušného chování a dbát na jejich dodržování
12. budovat dobrou úroveň a pověst školy prezentací výsledků naší práce
13. propojit vzdělávací proces MŠ a ZŠ vzájemnou spoluprací
14. předcházet negativnímu chování dětí

Metody a formy vzdělávání, které jsou ve škole uplatňovány:

Mateřská škola vytváří dětem dostatečně podnětné prostředí, ve kterém mohou děti zdárně růst a poznávat svět. Prostřednictvím činností v jednotlivých integrovaných blocích děti získávají poznatky, zkušenosti a dovednosti v environmentální oblasti. Využíváme hravých činností, vlastního zkoumání, pozorování a experimentování. Využíváme také principy badatelsky orientovaného vzdělávání prostřednictvím tzv. badatelských aktivit. Nabízíme dětem vhodné didaktické pomůcky a hry o přírodě a životním prostředí. K rozvoji

polytechnického vzdělávání dětí pravidelně využíváme poněkud s náradím k práci se dřevem, kovem, plasty a polystyrenem. Skupinová a individuální forma vzdělávání převažuje nad formou frontální.

Hry a prožitkové učení představují nejefektivnější způsob předávání informací a osvojování si nových poznatků. Proto využíváme hodně motivačních příběhů a rozmanitých aktivit. Ve své práci uplatňujeme také prožitkové učení, kooperativní učení, situační učení, spontánní sociální učení, které je založeno na principu přirozené nápodoby. Aktivity jsou uplatňovány jak spontánní, tak i řízené, jsou provázané a vyvážené. Zábavnou formou tak děti poznávají přírodní prostředí i organizaci světa lidí. Výtvarné a rukodělné práce dětí, motivované čtvero ročním obdobím zdobí interiér MŠ po celý školní rok. Děti se učí vyhledávat souvislosti mezi jevy a chápat souvislosti, logicky přemýšlet, vyhledávat informace a pracovat s nimi. Děti se učí na vycházkách vnímat přírodu, chápat její význam a důležitost, umět se k ní chovat ohleduplně.

Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami

Materská škola zajišťuje rovný přístup ke vzdělání bez jakékoli diskriminace, zohledňuje vzdělávací potřeby jednotlivce, vytváří potřebné podmínky a zajišťuje osobnostní rozvoj každého dítěte.

Dítětem se speciálními vzdělávacími potřebami je dítě, které k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpurných opatření. Tyto děti mají právo na bezplatné poskytování podpurných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona.

Podpurná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpurná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpurná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpurných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

Vzdělávání dětí s přiznanými podpurnými opatřeními

Rámcové cíle a záměry předškolního vzdělávání jsou pro vzdělávání všech dětí společné. Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami je přizpůsobeno tak, aby maximálně vyhovovalo dětem, jejich potřebám i možnostem. Snahou pedagogů je – stejně jako ve vzdělávání dětí, které speciální vzdělávací potřeby nemají – vytvoření optimálních podmínek k rozvoji osobnosti každého dítěte, k učení i ke komunikaci s ostatními a pomoci mu, aby dosáhlo co největší samostatnosti.

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí s přiznanými podpůrnými opatřeními mají učitelky na zřeteli fakt, že se děti ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto dětí je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami učitel zahrnuje do svých vzdělávacích strategií podpůrná opatření. Podpůrná opatření prvního stupně stanovuje mateřská škola. Od druhého stupně podpory jsou podpůrná opatření stanovována ŠPZ po projednání se školou a zákonným zástupcem dítěte. Pravidla pro použití podpůrných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Vzdělávání všech dětí v mateřské škole se uskutečňuje podle tohoto ŠVP. Proto je tedy tento program podkladem i pro zpracování PLPP pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními prvního stupně, a pro zpracování IVP (individuální vzdělávací plán) pro děti s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně. PLPP zpracovává škola samostatně, IVP zpracovává škola na základě doporučení ŠPZ. Oba plány vychází ze specifických potřeb dětí.

Při vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami učitelky respektují specifické potřeby dětí, přizpůsobují obsah, formy, metody a podmínky vzdělávání, ale uplatňují také vysoce profesionální postoj. Vytváří podmínky pro pozitivní přijetí dítěte do kolektivu, a navazují úzkou spolupráci s rodiči. Spolupracují s dalšími odborníky, a využívají služby školských poradenských zařízení.

- **System péče o děti s přiznanými podpůrnými opatřeními v mateřské škole**

Postup školy při poskytování podpůrných opatření od prvního stupně – plán pedagogické podpory

Při zjištění obtíží a speciálních vzdělávacích potřeb dítěte vytvoří učitelky plán pedagogické podpory dítěte. S plánem pedagogické podpory škola seznámí zákonného zástupce žáka i ostatní učitelky dítěte. Seznámení s PLPP jmenovaní potvrdí svým podpisem.

Poskytování podpůrných opatření prvního stupně učitelka ve spolupráci s ostatními učitelkami dítěte průběžně hodnotí. V případě potřeby je plán pedagogické podpory průběžně aktualizován v souladu s vývojem speciálních vzdělávacích potřeb dítěte.

Nejpozději po 3 měsících od zahájení poskytování podpůrných opatření poskytovaných na základě plánu pedagogické podpory učitelky vyhodnotí, zda podpůrná opatření vedou k naplnění stanovených cílů. Pokud se daná opatření ukáží jako nedostatečná, doporučí učitelka zákonnému zástupci dítěte využití poradenské pomoci školského poradenského zařízení.

Pokud jsou daná opatření dostatečná, pedagogičtí pracovníci nadále pokračují v jejich realizaci a úpravách dle potřeb dítěte.

Postup školy při tvorbě individuálního vzdělávacího plánu dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami

Doporučí-li školské poradenské zařízení vzdělávání dítěte dle individuálního vzdělávacího plánu, zákonný zástupce podá ředitelce školy žádost o vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu. Ředitelka školy žádost posoudí a v případě schválení žádosti zajistí zpracování IVP.

IVP vytváří učitelka ve spolupráci s dalšími učitelkami dítěte. Podklady kontroluje, konzultuje se školským poradenským zařízením a celkově zodpovídá za IVP ředitelka školy. IVP schvaluje ředitelka školy, garantem je speciální pedagog školského poradenského zařízení.

S IVP jsou seznámeni všechny učitelky a zákonný zástupce žáka.

Vzdělávání dětí nadaných

Mateřská škola vytváří podmínky k co největšímu využití potenciálu každého dítěte s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání dětí nadaných. Učitelky podporují děti, které vykazují známky nadání. Vzdělávání dětí probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Mateřská škola zajišťuje realizaci všech stanovených podpůrných opatření pro podporu nadání podle individuálních vzdělávacích potřeb dětí v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory

Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při vzdělávání dětí od dvou do tří let si uvědomujeme specifika vývojových zvláštností takto malých dětí. Stále máme na paměti, že se děti v tomto věku špatně orientují v prostoru a čase, žijí přítomností, poznávají svět všemi smysly, v pohybových aktivitách jsou méně obratné. Mají velkou touhu po poznání, rády experimentují, projevují se však velmi egocentricky. Tyto děti se musí na určitou dobu odpoutat od svých rodičů, což se projevuje silnější potřebou vazby na učitelku. Ta je pro dítě oporou a jistotou v běžných situacích i v budování vztahů s kamarády. Zajišťujeme proto souběžné působení dvou učitelek ve třídě při řízených činnostech a aktivitách zaměřených na výchovu a vzdělávání dětí, na jejich citový, rozumový a tělesný rozvoj. Dále při přípravě na pobyt venku, pobytu venku, pohybových aktivitách, obědě, osobní hygieně dětí a přípravě na odpočinek.

Tyto děti se učí nejvíce nápodobou, situačním učením, vlastním prožitkem a především hrou. Podmínkou naší pedagogické práce s dvouletými dětmi je tedy citlivě přizpůsobit organizaci vzdělávání, ponechat jim větší prostor pro volné hry, pohybové aktivity a prostor pro vytváření návyků a rozvíjení praktických dovedností.

Popis zajištění průběhu vzdělávání dětí od dvou do tří let

Při plánování a realizaci vzdělávání dětí od dvou do tří let vycházíme z vývojových specifik těchto dětí. Respektujeme individuální potřeby, zájmy a možnosti dětí, které jsou jiné než u dětí starších. Tuto skutečnost tedy bereme na zřetel při plánování činností během dne. Zajišťujeme souběžné působení obou učitelek při hlavních činnostech (řízené činnosti zaměřené na výchovu a vzdělávání dětí, pobyt venku, pohybové aktivity, oběd, osobní hygiena dětí a příprava na odpočinek). S dětmi pracujeme v menších skupinkách či individuálně, dle potřeb každého dítěte. Výtvarné či rukodělné činnosti volíme jednodušší, zaměřujeme je k rozvoji jemné motoriky. Při pohybových aktivitách rozvíjíme motorické dovednosti a zajišťujeme zvýšenou bezpečnost dětí.

K předávání poznatků nejvíce využíváme prožitkové učení, při kterém si děti vytváří nová myšlenková schémata. Začleňujeme hlavně aktivity, které vychází ze zájmů a potřeb dětí. Ve velké míře uplatňujeme spontánní hru a pohybové hry, pomocí kterých se děti učí napodobovat ostatní při hře, učí se hrát si a přijímat pravidla hry. Dochází zde také k podpoře prosociálního chování. Uplatňujeme i spontánní situační učení, kdy se děti učí v běžných životních situacích v konkrétní chvíli. Takových situací se snažíme vytvářet co nejvíce.

Vzdělávání dětí s odkladem školní docházky

Těmto dětem věnujeme zvýšenou pozornost proto, aby u nich došlo k bezproblémovému dorovnání vědomostí a dovedností na úroveň potřebnou pro vstup do základní školy. Pro jejich maximální rozvoj vypracováváme plán, ve kterém stanovujeme cíle a způsoby jejich dosahování. Plán pravidelně vyhodnocujeme. Jsou s ním seznámeny všechny učitelky a zákonný zástupce dítěte.

Jazyková příprava dětí s nedostatečnou znalostí českého jazyka

Děti cizinci a děti, které pocházejí z jiného jazykového a kulturního prostředí, potřebují podporu učitele mateřské školy při osvojování českého jazyka. Naše mateřská škola věnuje zvýšenou pozornost tomu, aby dětem s nedostatečnou znalostí českého jazyka poskytovala jazykovou podporu. Tato podpora je realizována formou jazykové přípravy dětí pro zajištění plynulého přechodu do základního vzdělávání. Uskutečňuje se podle počtu dětí cizinců buď v rámci celé skupiny dětí, nebo v rámci zvláštní skupiny.

Pro plánování vzdělávacích činností k zajištění jazykové podpory využívají učitelky podpurný materiál Kurikulum češtiny jako druhého jazyka pro povinné předškolní vzdělávání. Tento materiál určuje úroveň toho, co by dítě mělo zvládnout před vstupem do ZŠ, aby mu stačila podpora učitele v rámci běžné třídy. V rámci deseti témat jsou zde uvedeny příklady, jak rozvíjet slovní zásobu a větné konstrukce, dále materiál nabízí příklady z oblasti poslechu a mluvení a nechybí také výčet sociokulturních kompetencí.

V rámci jazykové podpory budou učitelky uplatňovat správný mluvní vzor, budou zařazovat hudebně pohybové činnosti, rozvíjet zrakovou a sluchovou percepci, slovní zásobu, orientaci v čase a prostoru, pracovat s piktogramy, s knihou a hračkami. Dále budou učitelky využívat materiály: „Nápadníček aktivit pro MŠ-činnosti pro celou třídu s ohledem na děti s OMJ“ dále materiál „Nečtu, nepíšu, učím se česky“, „Kikus-výuka druhého jazyka a další.

6. VZDĚLÁVACÍ OBSAH

Vzdělávací obsah tvoří tzv. „učivo“. Je uspořádán do čtyř integrovaných bloků, které jsou rámcové, nastiňují dílčí cíle, očekávané výstupy a stručnou charakteristiku vzdělávací nabídky. V každém integrovaném bloku se prolínají všechny oblasti vzdělávání: **Dítě a jeho tělo, Dítě a jeho psychika, Dítě a ten druhý, Dítě a společnost, Dítě a svět**. Tyto vzdělávací oblasti se propojují, vzájemně se ovlivňují, vytvářejí nedělitelný celek a v některých částech se překrývají. U každého integrovaného bloku jsou také vytyčeny **klíčové kompetence**, ke kterým v jeho rámci směřujeme.

Každý integrovaný blok je členěn na podtémata, která jsou podrobněji charakterizována a rozpracována ve Třídních vzdělávacích programech. Jednotlivá podtémata mají uvedenou svoji charakteristiku, dílčí cíle, očekávané výstupy a konkrétní nabídku činností. Podtémata jsou dětem blízká, srozumitelná a přiměřená jejich věku, vážou se k aktuálním zážitkům a zájmům dětí. Na úrovni TVP je využíván materiál „Konkretizované očekávané výstupy“, který doplňuje RVP PV.

Třídní vzdělávací programy jednotlivých tříd vychází z tohoto ŠVP, ale upravují témata a náměty ve vztahu ke konkrétní třídě a potřebám dětí. Nejsou dopředu uceleně zpracované, jsou otevřenými pracovními plány učitelek z dané třídy, které jsou připravované a postupně dotvářené. TVP obou tříd vychází z vyhodnocení podmínek dané třídy dětí a zaměřují se na konkrétní cíle a činnosti ve vzdělávací nabídce, realizované v integrovaném bloku.

téma ŠVP:

***„Jaro, léto, podzim, zima,
ve školce je vždycky prima!“***

Integrované bloky (1-4):

1. PODZIM

- podtémata:
- Kamarádi ve školce
 - Barvy podzimu
 - Chráníme přírodu

2. ZIMA

- podtémata:
- Vánoce, zvyky a tradice
 - Hrátky v zimě
 - Moje zdraví

3. JARO

- podtémata:
- Příroda se probouzí
 - Kniha je můj kamarád
 - Já a doprava

4. LÉTO

- podtémata:
- Já a moje rodina
 - Když sluníčko hřeje

Integrovaný blok č.1: **PODZIM**

podtémata:

- **Kamarádi ve školce**
- **Barvy podzimu**
- **Chráníme přírodu**

Charakteristika integrovaného bloku (záměr):

V prvním IB navazujeme a prohlubujeme citový vztah mezi dítětem a učitelkou, a mezi dětmi navzájem. Nově příchozím dětem pomáháme začlenit se do nového prostředí a překonávat eventuální adaptační potíže. Objevujeme kouzlo ročního období, zejména jeho barvy, možnosti využití přírodnin pro tvoření. Děti objevují význam ovoce a zeleniny pro zdraví a učí se vytvářet základy životních návyků. Podporujeme chápání okolního světa, poznáváme přírodu. Posilujeme vztah dítěte k přírodě a vyzdvihujeme důležitost její ochrany v souvislosti s chováním člověka.

časový rozsah orientačně: září, říjen, listopad

1. Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- rozvoj pohybových schopností	- zvládat základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky (koordinace a rozsah pohybu, dýchání, koordinace ruky a oka)	- koordinovat lokomoci a další pohyby - zacházet s předměty denní potřeby, s drobnými pomůckami, s náčiním, materiálem
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	- postupně zvládat sebeobsluhu – oblékání, stolování

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti – chůze, běh, skoky, lezení
- pohybové činnosti při pobytu venku – chůze, turistika, míčové a jiné hry, průlezky, klouzačky
- nelokomoční pohybové činnosti – změny poloh a pohybů těla na místě
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s hračkami, pomůckami, materiálem
- praktické používání věcí, které děti obklopují
- jednoduché pracovní a sebe obslužné činnosti v oblasti stolování, osobní hygieny, oblékání, úklidu, úpravy prostředí
- konstruktivní a grafické činnosti
- pohybové a zdravotně zaměřené činnosti

2. Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč	
Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních – vnímání, naslouchání, porozumění a produktivních – výslovnost, vyjadřování, mluvní projev	- pojmenovat většinu toho, co dítě obklopuje - vést rozhovor s učitelkou i vrstevníky - vyjadřovat své myšlenky, nápady, pocity, přání, potřeby - správně vyslovovat, ovládat dech

Vzdělávací nabídka:

- komentování zážitků, aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- artikulační, řečové, rytmické hry, hry se slovy
- poslech čtených nebo vyprávěných pohádek a příběhů
- vyprávění v komunitním kruhu, při hrách apod.

Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace	
Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání	- záměrně pozorovat, všimnout si nového, změněného, chybějícího - využívat všech smyslů
- rozvoj paměti, pozornosti	- postupně se naučit soustředit na činnost a udržet pozornost
- posilování přirozených poznávacích citů- zvědavost, zájem, radost z objevování apod.	- poznat a pojmenovat většinu toho, čím je dítě obklopeno - vyjádřit jednoduchou úvahu

Vzdělávací nabídka:

- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů a jevů v okolí dítěte – rozhovory o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování jejich vlastností-velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky – jejich charakteristické znaky
- spontánní hra, volné experimenty s materiálem a předměty
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- námětové hry a činnosti

Sebepojetí, city a vůle	
Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- poznávání sebe sama, rozvoj pozitivních citů ve vztahu k sobě	- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je - přijímat pozitivní ocenění i svůj případný neúspěch a vyrovnat se s ním, učit se hodnotit svoje osobní pokroky
- získání relativní citové samostatnosti	- odloučit se na určitou dobu od rodičů a blízkých, být aktivní i bez jejich opory

Vzdělávací nabídka:

- spontánní hra
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, veselí a pohodu
- plnění úkolů s viditelným cílem a výsledkem, v nichž může být dítě úspěšné
- činnosti umožňující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů

3. Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- seznamování se s pravidly chování ve vztahu k druhému	- dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v MŠ, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla - spolupracovat s ostatními
- osvojení si elementárních poznatků, schopností a dovedností, důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů dítěte k druhým lidem	- navazovat kontakty s dospělým, kterému je dítě svěřeno do péče - překonat stud, komunikovat s dospělým vhodným způsobem, respektovat ho - přirozeně a bez zábrán komunikovat s jiným dítětem, navazovat a udržovat dětská přátelství - porozumět běžným projevům vyjádření emocí a nálad

Vzdělávací nabídka:

- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i dospělým
- společenské hry, hry s pravidly, společné aktivity nejrůznějšího zaměření
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí
- dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry a etudy

4. Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- poznávání pravidel společenského soužití a jejich spoluvytváření v rámci přirozeného sociokulturního prostředí – mateřské školy	- uplatňovat návyky v základních formách společenského chování ve styku s dospělými i dětmi-zdravit známé děti i dospělé, rozloučit se, poprosit, poděkovat, vzít si slovo, až když druhý domluví, požádat o pomoc, vyslechnout sdělení, uposlechnout pokyn apod.
- porozumění základním prostředkům verbální i neverbální komunikace v tomto prostředí	- začlenit se do třídy a zařadit se mezi své vrstevníky, respektovat jejich rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti - porozumět běžným neverbálním projevům citových prožitků a nálad druhých
- seznamování se světem lidí, kultury a umění	- vyjadřovat se hudebně, hudebně-pohybově, zvládat základní hudební dovednosti

Vzdělávací nabídka:

- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vtaů a chování
- aktivity, podporující přirozenou adaptaci dítěte v prostředí MŠ
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- aktivity hudební, hudebně pohybové, zpěv, hra na hudební nástroje
- různorodé společné hry a skupinové aktivity
- dramatizace, námětové hry

5. Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- seznamování s místem a prostředím, ve kterém dítě žije a vytváření pozitivního vztahu k němu	- orientovat se v prostředí MŠ-šatny, třída, herna, WC, kuchyň, chodba - zvládat běžné činnosti a požadavky na dítě kladené i jednoduché praktické situace, které se doma i v MŠ opakují - chovat se přiměřeně bezpečně v MŠ, doma i venku – na ulici, na hřišti
- pochopení, že změny způsobené lidskou činností mohou prostředí chránit a zlepšovat, ale také poškozovat a ničit	- mít povědomí o významu životního prostředí (přírody i společnosti) pro člověka, uvědomovat si, že způsobem, jakým se dítě i ostatní v jeho okolí chovají, ovlivňují vlastní zdraví i životní prostředí
- osvojení si poznatků a dovedností potřebných k vykonávání jednoduchých činností v péči o okolí při spoluvytváření zdravého a bezpečného prostředí	- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat, všimnout si nepořádků a škod, upozornit na ně - pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny, spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory apod.)

Vzdělávací nabídka:

- pobyt v přírodě a její přirozené pozorování, hry v MŠ
- přirozené pozorování blízkého vnitřního i vnějšího prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí
- poučení o možných nebezpečných situacích a dítěti dostupným způsobem vysvětlit, jak se chránit – dopravní situace, manipulace s některými předměty a přístroji, kontakt se zvířaty, léky, jedovaté rostliny apod.
- pozorování životních podmínek a stavu životního prostředí, poznávání ekosystémů (les, louka, rybník apod.)
- ekologicky motivované herní aktivity
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu

Klíčové kompetence, ke kterým v rámci integrovaného bloku

č.1 PODZIM směřujeme:

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí, přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí, známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého

Kompetence komunikativní

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci

Kompetence sociální a personální

- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídí, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy

Kompetence činnostní a občanské

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nezájem, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

Integrovaný blok č.2: **ZIMA**

podtémata:

- **Vánoce, zvyky a tradice**
- **Hrátky v zimě**
- **Moje zdraví**

Charakteristika integrovaného bloku (záměr):

Druhý IB je zařazen do období kolem Vánoc, počátku zimy a jejího průběhu. Zimní svátky dětem přibližujeme tradičními koledami, zvyky, pranostikami a všemi jeho symboly a tradicemi, které se těmto nejkrásnějším svátkům v roce váží. Využitím tohoto období se snažíme, aby děti zažily neopakovatelnou a mimořádnou atmosféru doby adventu, Vánoc a dalších zvyků a tradic v zimním období. Prostřednictvím silných pozitivních citových prožitků vedeme děti k prosociálním postojům v chování k druhému, k rozvíjení dovedností důležitých pro navazování a rozvíjení vztahů k jiným lidem a k postupnému osvojování interaktivních a komunikativních dovedností. Děti také získávají poznatky o svém těle a možnosti, jak se chránit před nemocemi. Zdokonalují si pohybové schopnosti při hrách na sněhu a ledu. Vytváří si vztah k zimním sportům a sportování vůbec.

časový rozsah orientačně: prosinec, leden, únor

1. Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- další zdokonalování a rozvoj pohybových schopností, hrubé i jemné motoriky, koordinace ruky a oka	- koordinovat lokomoci a další pohyby a pohyby těla - vědomě napodobit jednoduchý pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- osvojení si poznatků o těle a jeho zdraví, o pohybových činnostech a jejich kvalitě	- pojmenovat části těla, některé orgány, znát jejich funkce, mít povědomí o těle a jeho vývoji, znát základní pojmy k poznávání lidského těla a jeho částí
- vytváření zdravých životních návyků a postojů jako základů zdravého životního stylu	- rozlišovat, co prospívá zdraví a co mu škodí - mít povědomí o významu péče o čistotu a zdraví, o významu aktivního pohybu a zdravé výživy - mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

Vzdělávací nabídka:

- různorodé pohybové a tělovýchovné aktivity, pohybové hry, hudebně pohybové činnosti
- tělovýchovné chvílky
- zdravotně zaměřené činnosti (vyrovnávací, protahovací, uvolňovací, dechová, relaxační cvičení)
- příležitosti a činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- námětové hry a situace, příběhy, které dětem přibližují, co je zdraví prospěšné

2. Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč	
Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- Rozvoj komunikativních dovedností verbálních i neverbálních a kultivovaného projevu	- domluvit se slovy i gesty, improvizovat - formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony, slovně reagovat - rozlišovat některé obrazné symboly-značky a přiřadit k nim jméno dítěte
- osvojení si některých poznatků a dovedností, které předcházejí čtení, psaní, počítání	- sluchově rozlišit začáteční a koncové slabiky a hlásky ve slovech - rytmizovat říkadla, jednotlivá slova - poznat některá písmena a číslice, popřípadě slova

Vzdělávací nabídka:

- vyprávění toho, co dítě zažilo, shlédlo
- vytleskávání slov, hry se slovy na určování hlásek, slabik
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace-vyprávění podle skutečnosti nebo dle fantazie, podle obrazového materiálu
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek a časopisů
- přednes, recitace

<u>Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace</u>	
Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- rozvoj sluchového a zrakového vnímání	- vědomě užívat sluchu, zraku i jiných smyslů, všimnout si nového, změněného
- přechod od konkrétně názorného myšlení k myšlení slovně logickému	- zaměřovat se na to, co je z poznávacího hlediska důležité (odhalovat podstatné znaky, vlastnosti předmětů, nacházet společné znaky, podobu a rozdíly, charakteristické rysy předmětů či jevů a vzájemné souvislosti mezi nimi)
- vytváření základních matematických představ	- chápat základní číselné a matematické pojmy, elementární matematické souvislosti a podle potřeby je prakticky využívat-operace třídění, porovnávání, uspořádání, orientovat se v počtu do šesti

Vzdělávací nabídka:

- smyslové hry, činnosti a aktivity zaměřené na rozvoj sluchového a zrakového vnímání, vnímání prostoru a času
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- smyslové hry, nejrůznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou (číselná řada, číslice, základní geometrické tvary, množství apod.)

Sebepojetí, city a vůle	
Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- rozvoj schopnosti sebeovládání	- ovládat svoje city a přizpůsobovat jim svoje chování - snažit se ovládat své afektivní chování- odložit splnění svých osobních přání, zklidnit se, ztlumit vztek, zlost, agresivitu
- rozvoj schopnosti vytvářet citové vztahy, rozvíjet je a plně prožívat city	- prožívat a dětským způsobem projevovat, co cítí-soucit, radost, náklonost
- podpora dětí při získávání relativní citové samostatnosti	- uvědomovat si svou samostatnost, zaujímat vlastní názory a postoje a vyjadřovat je

Vzdělávací nabídka:

- příležitosti a hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení v projevování citů (zvláště kladných), v sebekontrolě a v sebeovládání (zvláště emocí záporných, např. hněvu, zlosti, úzkosti apod.)
- spontánní hra-příležitosti k pohodě, humoru a spokojenosti
- příležitosti, činnosti a hry, umožňující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení

3. Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- posilování prosociálního chování ve vztahu k ostatním lidem-v MŠ, v dětské herní skupině, v rodině	- uvědomovat si svá práva ke vztahu k druhému, přiznávat stejná práva druhým a respektovat je
- rozvoj sociální citlivosti, tolerance, respektu, přizpůsobivosti apod. - vytváření prosociálních postojů	- uplatňovat své individuální potřeby, přání a práva s ohledem na druhého - obhajovat svůj postoj nebo názor, respektovat jiný postoj či názor), přijímat a uzavírat kompromisy, řešit konflikt dohodou

Vzdělávací nabídka:

- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- aktivity podporující sblížování dětí
- aktivity podporující uvědomování si vztahů mezi lidmi-kamarádství, přátelství, vztahy mezi oběma pohlavími, úcta ke stáří apod.
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- hry a činnosti, které vedou děti k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, střídat se, pomoci si, ke schopnosti vyřešit vzájemný spor apod.

4. Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- další rozvoj schopnosti spolupráce mezi dětmi	- respektovat rozdílné vlastnosti svých vrstevníků, začlenit se do třídy - uplatňovat návyky společenského chování ve styku s dospělými i dětmi - chovat se a jednat na základě vlastních pohnutek a zároveň s ohledem na druhé (zdvořilost, ohleduplnost, spolupráce)
- rozvoj základních kulturně společenských postojů, návyků a dovedností dítěte	- adaptovat se na život ve škole, aktivně zvládat požadavky plynoucí z prostředí školy i jeho běžných proměn-podílet se na pravidlech jednání a chování ve skupině, řídit se jimi, podřídit se rozhodnutí skupiny, přizpůsobit se společnému programu, spolupracovat, přijímat autoritu a spoluvytvářet prostředí pohody ve třídě

<p>- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat</p>	<p>- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik (kreslit, používat barvy, modelovat, konstruovat, tvořit z papíru, tvořit a vyrábět z různých jiných materiálů)</p> <p>- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky-řící, co je zajímavé, co zaujalo</p>
--	---

Vzdělávací nabídka:

- hry s dětmi pro přirozenou adaptaci dítěte do třídy
- různorodé společné hry a skupinové aktivity – námětové hry, dramatizace, konstruktivní a výtvarné projekty – umožňující dětem spolupodílet se na jejich průběhu i výsledcích
- přípravy a realizace společných zábav a slavností, oslavy výročí, slavnosti v rámci zvyků a tradic, sportovní akce, kulturní programy apod.
- tvůrčí činnosti slovesné, dramatické, výtvarné, hudební, hudebně pohybové, dramatické a podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování, tříbení vkusu
- estetické a tvůrčí aktivity výtvarné, hudební, dramatické
- setkávání se s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo MŠ, návštěvy různých kulturních a uměleckých míst a akcí, zajímavých pro předškolní dítě
- hry umožňující dětem pochopit pravidla vzájemného styku

5. Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
<p>- vytváření elementárního povědomí o širším přírodním, kulturním i technickém prostředí, o jejich rozmanitosti, vývoji a neustálých proměnách</p>	<p>- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné, zajímavé a jemu pochopitelné a využitelné pro další učení a životní praxi</p>
<p>- ochrana dítěte před nebezpečnými vlivy prostředí</p>	<p>- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí potkat a mít povědomí o tom, jak se prakticky chránit – vědět, jak se nebezpečí vyhnout, kam se v případě potřeby obrátit o pomoc</p>

Vzdělávací nabídka:

- aktivity zaměřené k získávání praktické orientace v okolí MŠ
- poučení o možných nebezpečných situacích – doprava, kontakt se zvířaty, běžné chemické látky, požár, povodeň, nepříznivé přírodní a povětrnostní jevy apod.
- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitostí a změn v přírodě – příroda živá a neživá, přírodní jevy a děje, rostliny a živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období
- praktické činnosti, na jejichž základě se dítě seznamuje s různými přírodními i umělými látkami a materiály ve svém okolí a jejichž prostřednictvím získává zkušenost s jejich vlastnostmi-praktické pokusy, zkoumání, manipulace s různými materiály a surovinami

Klíčové kompetence, ke kterým v rámci integrovaného bloku č.2 ZIMA směřujeme:

Kompetence k učení:

- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje, chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí, poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problémů:

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti, postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje, spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací, hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady), využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou, uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit

Kompetence komunikativní

- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými, chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)

Kompetence sociální a personální

- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje, v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku, je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

Kompetence činnostní a občanské

- chápe, že se může o tom, co udělá, rozhodovat svobodně, ale že za svá rozhodnutí také odpovídá
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje, je otevřené aktuálnímu dění
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Integrovaný blok č.3: **JARO**

podtémata:

- **Příroda se probouzí**
- **Knih je můj kamarád**
- **Já a doprava**

Charakteristika integrovaného bloku (záměr):

Ve třetím IB pomáháme dětem objevovat krásy a zákonitosti probouzející se přírody, její změny. Prohlubujeme u dětí ekologické chování, význam zeleně a čistoty životního prostředí. Upevňujeme vědomosti o domácích zvířatech a mláďatech, utváříme citový vztah k nim. Seznamujeme děti s tradicemi a zvyky Velikonoc. Navštěvujeme knihovnu, prohlubuje u dětí předčtenářskou gramotnost a lásku ke knihám. Učíme děti znát a pojmenovat dopravní prostředky a jejich využití, seznamujeme děti s pravidly silničního provozu a s dopravními značkami. Dbáme na bezpečnost dětí v dopravním provozu. Informujeme děti o záchranných systémech (hasiči, záchranáři, policie) a způsobech chování v případě nebezpečí a ohrožení zdraví nebo života, o přivolání pomoci.

časový rozsah orientačně: březen, duben

1. Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- rozvoj a užívání všech smyslů	- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů (sluchově rozlišovat zvuky a tóny, zrakově rozlišovat tvary předmětů a jiné specifické znaky, rozlišovat vůně, chutě, vnímat hmatem apod.)
- rozvoj fyzické i psychické zdatnosti	- koordinovat lokomoci a další polohy a pohyby těla, sladit pohyb s rytmem a hudbou
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví, bezpečí, osobní pohody i pohody prostředí	- mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

Vzdělávací nabídka:

- smyslové a psychomotorické hry
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- lokomoční pohybové činnosti (chůze, běh, skoky a poskoky, lezení)
- příležitosti a činnosti směřující k prevenci úrazů (hrozících při hrách, pohybových činnostech a dopravních situacích, při setkávání s cizími lidmi), k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí

2. Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč	
Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- podpora rozvoje receptivních a produktivních jazykových dovedností, rozvoje řečových schopností	- komentování zážitků, aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv - učit se nová slova a aktivně je používat – ptát se na slova, kterým nerozumí - správně vyslovovat, ovládat dech, tempo i intonaci řeči - vyjadřovat se ve smysluplných větách
- rozvoj zájmu o psanou podobu jazyka	- poznat některá písmena a číslice, popř. slova - projevovat zájem o knížky a četbu

Vzdělávací nabídka:

- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry
- hry se slovy, slovní hádanky, vokální činnosti
- vyprávění zážitků, aktivit, jednoduché vyřizování vzkazů
- samostatný slovní projev na určité téma
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení a „čtení“ knížek a časopisů
- povídání v komunitním kruhu, popis událostí, zážitků
- hry s písmeny, poznávání svého jména

<u>Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace</u>	
<u>Dílčí vzdělávací cíle:</u>	<u>Očekávané výstupy:</u>
- přechod od bezděčné paměti a pozornosti k záměrné	- naučit se nazpaměť krátké texty
- rozvoj a kultivace představivosti a fantazie	- vyjadřovat svou představivost a fantazii v tvořivých činnostech (konstruktivních, výtvarných, hudebních, pohybových či dramatických) i ve slovních výpovědích k nim
- rozvoj tvořivosti, tvořivého myšlení, řešení problémů, tvořivého sebevyjádření	- nalézat nová řešení nebo alternativní k běžným - řešit problémy, úkoly a situace, myslet kreativně, předkládat „nápady“
- vytváření pozitivního vztahu k intelektuální činnosti a k učení	- přemýšlet a vést jednoduché úvahy a to, o čem přemýšlí a uvažuje také vyjádřit - chápat prostorové pojmy (vpravo, vlevo, dole, nahoře, uprostřed, za, pod, nad, u, vedle, mezi, apod.) - chápat elementární časové pojmy (teď, dnes, včera, zítra, ráno, večer, jaro, léto, podzim, zima, rok) - učit se podle pokynů

Vzdělávací nabídka:

- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené k vytváření a chápání pojmů a osvojování poznatků-vysvětlování, objasňování, odpovědi na otázky, práce s knihou, s obrazovým materiálem, médií
- hry nejrůznějšího zaměření podporující tvořivost, představivost a fantazii (kognitivní, imaginativní, výtvarné, konstruktivní, hudební, taneční či dramatické aktivity)
- činnosti a hry se symboly: písmena, číslice, značky, piktogramy, obrazce
- hry a praktické úkony procvičující orientaci v prostoru i v rovině
- činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí apod.
- badatelské aktivity
- řešení myšlenkových a praktických problémů, hledání různých možností a variant

Sebepojetí, city a vůle	
Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- poznávání sebe sama, uvědomění si vlastní identity	- přijmout sebe jako jedinečnou bytost
- rozvoj poznatků, schopností a dovedností umožňujících pocity, získané dojmy a prožitky vyjádřit	- zachytit a vyjádřit své prožitky (slovně, výtvarně, pomocí hudby, hudebně pohybovou či dramatickou improvizací apod.)
	- být citlivý ke všemu živému

Vzdělávací nabídka:

- estetické a tvůrčí aktivity-slovesné, výtvarné, dramatické, literární, hudební, pohybové a další
- sledování pohádek a příběhů, obohacujících citový život dítěte
- hry, ve kterých dítě zažívá úspěch, spontánní hry, hry s kamarády
- ekologicky motivované hry

3. Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- rozvoj interaktivních a komunikativních dovedností verbálních a neverbálních	- spolupracovat s ostatními - dodržovat dohodnutá a pochopená pravidla vzájemného soužití a chování doma, v MŠ, na veřejnosti, dodržovat herní pravidla
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	- chovat se obezřetně při setkání s neznámými dětmi, staršími i dospělými jedinci, v případě potřeby požádat druhého o pomoc (pro sebe i pro jiné dítě) - vybrat si situace, hry a činnosti, ve kterých se dítě necítí dobře

Vzdělávací nabídka:

- společenské hry, společné aktivity nejružnějšího zaměření
- hry s pravidly
- běžné verbální i neverbální komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- aktivity podporující sblížování dětí
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením o možném nebezpečí
- svobodná volba her a aktivit, které podněcují příjemné pocity

4. Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- vytvoření povědomí o mezilidských morálních hodnotách	- pochopit, že je důležité se chovat dle určených pravidel, ale někteří lidé se podle nich nechovají
- seznamování se se světem lidí, kultury a umění, osvojení si základních poznatků o prostředí, v němž dítě žije	- vnímat umělecké a kulturní podněty, pozorně poslouchat, sledovat se zájmem literární, dramatické či hudební představení a hodnotit svoje zážitky-řící, co je zajímavé, co zaujalo
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí	- umět se domluvit na společném řešení

Vzdělávací nabídka:

- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku-zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod. v jednání lidí
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, účast dětí na kulturních akcích, návštěvy výstav, divadelních a filmových představení, využívání příležitostí seznamující dítě přirozeným způsobem s různými tradicemi a zvyky běžnými v jeho kulturním prostředí apod.)
- hry, které vyžadují řešení situací s důrazem na společnou domluvu

5. Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- rozvoj schopnosti přizpůsobovat se podmínkám vnějšího prostředí i jeho změnám	- uvědomovat si nebezpečí, se kterým se může ve svém okolí setkat, jak se chovat v nebezpečných situacích-dopravní provoz a jiné nebezpečné situace, kam se obrátit apod.

Vzdělávací nabídka:

- hry a aktivity na téma dopravy, cvičení bezpečného chování v dopravních situacích, ve kterých se dítě běžně účastní, praktický nácvik bezpečného chování v některých dalších situacích, které mohou nastat
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií

Klíčové kompetence, ke kterým v rámci integrovaného bloku

č.3 JARO směřujeme:

Kompetence k učení:

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje, při zadané práci dokončí, co započalo, dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých

Kompetence k řešení problémů:

- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů, pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Kompetence komunikativní

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Kompetence sociální a personální

- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Kompetence činnostní a občanské

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat, chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu

Integrovaný blok č.4: **LÉTO**

podtémata:

- **Já a moje rodina**
- **Když sluníčko hřeje**

Charakteristika integrovaného bloku (záměr):

Ve čtvrtém IB prohlubujeme v dětech vztah k rodině jako nejdůležitější a základní formě života ve společnosti. Probouzíme u dětí úctu k ní a nejbližším lidem v okolí dítěte. Umožňujeme dětem poznávat letní období a učít je využít pro sportovní a naučné činnosti, uvědomovat si nebezpečí, se kterým se děti mohou setkat o prázdninách. Posilujeme smysl pro povinnost a vážit si úsilí druhých. Vytváříme osobní předpoklady pro radostný vstup do základní školy. Seznamujeme děti s existencí i jiných národů, kultur a cizích jazyků.

Časový rozsah orientačně: květen, červen

1. Dítě a jeho tělo

Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- zdokonalování ovládnutí pohybového aparátu a tělesných funkcí	- správně ovládat dech v pohybu a při zpěvu - zvládnout činnosti v oblasti jemné motoriky, koordinovat ruku a oko - správně držet postoj
- osvojení si věku přiměřených praktických dovedností	- zvládat jednoduchou obsluhu a pracovní úkony (postarat se o hračky, pomůcky, uklidit po sobě, udržovat pořádek, zvládat jednoduché úklidové práce, práce na zahradě apod.)

Vzdělávací nabídka:

- hry a činnosti v lese k podpoře rozvoje prostorové orientace a pohybových dovedností
- hry na zahradě s míčky, kruhy, s pískem, plavecké aktivity
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty, pomůckami, nástroji, náčiním, materiálem
- zdravotní cvičení
- činnosti seznamující děti s věcmi, které je obklopují a jejich praktickým používáním
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti, běhání, skákání, lezení
- jednoduché pracovní a sebe obslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.

2. Dítě a jeho psychika

Jazyk a řeč	
Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností receptivních (vnímání, naslouchání, porozumění)	- porozumět slyšenému (zachytit hlavní myšlenku příběhu, sledovat děj a zopakovat je ve správných větách) - sledovat a vyprávět příběh, pohádku - chápat slovní vtip a humor
- rozvoj řečových schopností a jazykových dovedností produktivních (výslovnosti, vytváření pojmů, mluvního projevu, vyjadřování)	- umět očima sledovat text v knihách zleva doprava - vytvořit jednoduchý rým - poznat a vymyslet jednoduchá synonyma, homonyma a antonyma

Vzdělávací nabídka:

- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů
- činnosti s obrazovým materiálem k poznávání slov s jiným, podobným či stejným významem
- vytleskávání slov k určování počátečních písmen
- hádanky, vtipné říkanky
- sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo co shlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry
- hry se slovy, rýmovačky, hledání rýmů, slovní hádanky, vokální činnosti
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace (vyprávění zážitků, příběhů, vyprávění podle skutečnosti i podle obrazového materiálu, podle vlastní fantazie, sdělování slyšeného druhým apod.)
- prohlížení knih, encyklopedií

<u>Poznávací schopnosti a funkce, představivost, fantazie, myšlenkové operace</u>	
<u>Dílčí vzdělávací cíle:</u>	<u>Očekávané výstupy:</u>
- rozvoj, zpřesňování a kultivace smyslového vnímání	- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat, postřehovat, všítat si (nového, změněného, chybějícího)
- rozvoj paměti a pozornosti	- umět využít předešlé zkušenosti, znalosti k dalšímu učení

Vzdělávací nabídka:

- přímé pozorování přírodních, kulturních i technických objektů i jevů v okolí dítěte, rozhovor o výsledku pozorování
- záměrné pozorování běžných objektů a předmětů, určování a pojmenovávání jejich vlastností (velikost, barva, tvar, materiál, dotek, chuť, vůně, zvuky), jejich charakteristických znaků a funkcí
- motivovaná manipulace s předměty, zkoumání jejich vlastností

- nejruznější činnosti zaměřené na rozvoj a cvičení postřehu a vnímání, zrakové a sluchové paměti, koncentrace pozornosti apod.

- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)

Sebepojetí, city a vůle	
Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- získání schopnosti záměrně řídit svoje chování a ovlivňovat vlastní situaci	- vyjádřit nesouhlas v situacích a aktivitách, které jsou nepříjemné nebo nebezpečné - uvědomovat si své možnosti i limity (své silné i slabé stránky) - umět si naplánovat a zorganizovat činnosti, aktivity, hry
- rozvoj schopnosti vytvářet citové vztahy, rozvíjet je a prožívat	- uvědomit si příjemné i nepříjemné citové prožitky
- rozvoj volných schopností	- umět vyvinout dostatek vůle k činnosti a jejímu dokončení

Vzdělávací nabídka:

- příležitosti a hry pro rozvoj svobodného rozhodování
- činnosti nejruznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- plánování her, příprava hraček, organizování výběru rolí apod.
- činnosti zajišťující spokojenost a radost, činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- příležitosti na rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání

3. Dítě a ten druhý

Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- ochrana osobního soukromí a bezpečí ve vztazích s druhými dětmi i dospělými	- bránit se projevům násilí jiného dítěte, ubližování, ponižování apod.
- posilování prosociálního chování	- porozumět, že se od sebe lišíme, máme svoji hodnotu a jsme jedineční - umět pochopit a respektovat potřeby druhých - umět si pomáhat, chovat se k druhým dětem ohleduplně

Vzdělávací nabídka:

- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- hry ve skupinkách, kdy se musí děti podělit o hračky, domluvit se
- dramatizace situací, kdy je využita pomoc druhým, slabším dětem
- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchání druhému
- společné hry, hry s pravidly, společné úkoly a badatelské aktivity

4. Dítě a společnost

Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- upevňování poznatků o mezilidských morálních hodnotách	- odmítat společensky nežádoucí chování (např. lež, nespravedlnost, ubližování, lhostejnost či agresivitu)
- vytváření povědomí o existenci ostatních kultur a národností	- chovat se zdvořile, přistupovat k druhým lidem z jiných zemí bez předsudků, s úctou k jejich osobě, vážit si jejich práce a úsilí
- rozvoj schopnosti žít ve společenství ostatních lidí a přináležet k tomuto společenství (k rodině, ke třídě, k ostatním dětem)	- pochopit, že každý má ve společenství (v rodině, ve třídě, v herní skupině) svou roli, podle které je třeba se chovat

Vzdělávací nabídka:

- dramatické hry např. na jiné národnosti
- aktivity přibližující dítěti pravidla vzájemného styku (zdvořilost, ohleduplnost, tolerance, spolupráce) a mravní hodnoty (dobro, zlo, spravedlnost, pravda, upřímnost, otevřenost apod.) v jednání lidí
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur (výtvarné, hudební a dramatické činnosti, sportovní aktivity, zábavy, výstavy, divadelní a filmová představení apod.)
- hry zaměřené k poznávání a rozlišování různých společenských rolí (dítě, dospělý, rodič, učitelka apod.)
- hry k osvojování si rolí, do nichž se dítě přirozeně dostává

5. Dítě a svět

Dílčí vzdělávací cíle:	Očekávané výstupy:
- vytvoření povědomí o vlastní sounáležitosti se světem s živou a neživou přírodou, lidmi, společnostmi, planetou Zemí	- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý, tzn. jak svět přírody, tak i svět lidí - mít elementární povědomí o planetě Zemi a vesmíru, o změnách, které se dějí a jsou přirozené
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách	- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí (dbát o pořádek a čistotu, nakládat vhodným způsobem s odpady, starat se o rostliny spoluvytvářet pohodu prostředí, chránit přírodu v okolí, živé tvory, rostliny apod.)
- poznávání jiných kultur	- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný, nekonečně pestrý a různorodý-jak svět přírody, tak i svět lidí (mít elementární povědomí o existenci různých národů a kultur, různých zemích, o planetě Zemi, vesmíru apod.)

Vzdělávací nabídka:

- přirozené i zprostředkované poznávání přírodního okolí
- činnosti, které dětem přibližují techniku, kulturu, přírodu, společnost a planetu Zemi
- sledování rozmanitostí a změn v přírodě (příroda živá i neživá, přírodní jevy a děje, rostliny, živočichové, krajina a její ráz, podnebí, počasí, ovzduší, roční období)
- ekologicky motivované herní aktivity
- smysluplné činnosti přispívající k péči o životní prostředí a okolní krajinu
- povídání o zvycích a tradicích v jiných zemích

Klíčové kompetence, ke kterým v rámci integrovaného bloku č.4 LÉTO směřujeme:

Kompetence k učení:

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách, orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

Kompetence k řešení problémů:

- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti

- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou, dokáže mezi nimi volit

Kompetence komunikativní

- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit, má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Kompetence sociální a personální

- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně, nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout

- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným

- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou, dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Kompetence činnostní a občanské

- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení, k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně, váží si práce i úsilí druhých

- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

V rámci integrovaných bloků budou realizovány tyto vzdělávací činnosti:

- Didaktické hry
- Společenské hry
- Tvořivé a výtvarné činnosti (malování, stříhání, lepení, skládání z papíru)
- Činnosti na rozvoj jemné motoriky
- Námětové hry
- Experimentování, pokusy
- Práce s encyklopediemi
- Práce s dětskými časopisy, knihami
- Navozování modelových situací
- Řešení problémových otázek, diskuze
- Přímá pozorování
- Realizace výstavek
- Dramatizace, reprodukce
- Exkurze, vycházky, výlety
- Pohybové hry a činnosti
- Řídky, pohádky, příběhy, hádanky – práce s nimi
- Hudební činnosti (práce s písní, hudebně pohybové hry, dětské hudební nástroje)
- Prosociální hry
- Pracovní listy, listy na procvičování grafomotoriky
- Úklidové činnosti
- Činnosti k sebeobsluze

7. EVALUAČNÍ SYSTÉM

Při autoevaluaci učitelky průběžně vyhodnocují vzdělávací činnosti, situace a podmínky v mateřské škole, které jim poskytují zpětnou vazbu o kvalitě vlastní práce. Jde o systematický proces, jehož výsledky využívají ke zlepšování vzdělávacího procesu a podmínek, za kterých se tento proces uskutečňuje.

Předmětem jsou následující oblasti:

- naplňování cílů programu, které si škola stanovila
- zpracování a realizace integrovaných bloků
- práce pedagogů
- výsledky vzdělávání
- kvalita podmínek vzdělávání

Pedagogové sledují **naplňování cílů programu, které si škola stanovila** v ŠVP (Školní vzdělávací program) a TVP (Třídní vzdělávací program) a dosahování koncepčního záměru školy. Prostřednictvím schůzek a vzájemných rozhovorů s rodiči přijímají návrhy a připomínky k činnosti školy.

Učitelky vyhodnocují **zpracování a realizaci integrovaných bloků** – práce s dílčími cíli, očekávanými výstupy, výběr aktivit, činností a her ve vzdělávací nabídce, vyváženost spontánních a řízených aktivit, přání a iniciativu dětí. Provádí se každý den v rámci písemných záznamů do třídní knihy, dále po skončení dané tematické části a integrovaného bloku, a v rámci čtvrtletního hodnocení.

V rámci hospitací sleduje ředitel školy a vedoucí učitelka 2x ročně **práci pedagogů**. Zaměřuje se na vzdělávací činnosti, hodnotí vzdělávací nabídku, pedagogický styl včetně metod a forem práce, metodických a diagnostických postupů. Každá učitelka hodnotí svoji práci denně prostřednictvím sebereflexe.

Učitelky dlouhodobě a systematicky sledují rozvoj a osobní vzdělávací pokroky každého dítěte jednotlivě. **Výsledky vzdělávání** zaznamenávají u každého dítěte zvlášť do archů pedagogické diagnostiky, které jsou rozděleny podle věkových zvláštností. Záznamy se provádí 3x ročně. Učitelky hodnotí individuální pokroky dítěte. Každé dítě má založeno vlastní portfolio s pracemi, které jsou také prostředkem pro sledování těchto pokroků v jednotlivých oblastech. Učitelky tedy mapují oblasti, ve kterých je dítě úspěšné, ve kterých má problémy a z toho vyvozují důsledky pro svoji práci s tímto konkrétním dítětem. Dále vyhodnocují vytvořené programy pro děti se speciálními vzdělávacími potřebami, děti nadané a děti s odkladem školní docházky (viz. Organizace vzdělávání).

Průběžně učitelky hodnotí prostřednictvím vzájemných rozhovorů i **kvalitu podmínek vzdělávání**. Jednou za 3 roky je hodnotí rodiče formou dotazníku. Předmětem hodnocení jsou:

- věcné podmínky (prostory, vybavení...),
- životospráva (denní řád, režimová pravidla...),
- psychosociální podmínky (klíma třídy i školy, atmosféra, kvalita komunikace...),
- organizační podmínky (forma práce, denní program, počty dětí ve třídě...),
- řízení mateřské školy (vymezení pravidel, týmová práce, spolupráce všech zúčastněných...),
- podmínky pro vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, pro děti nadané a pro děti ve věku od dvou do tří let,
- personální a pedagogické zajištění (pedagogické, metodické i etické kompetence pracovníků...),
- spoluúčast rodičů (vzájemné vztahy mezi rodinou a školou, spolupráce a komunikace).

Co vyhodnocujeme?	Jakými prostředky?	Jak často?	Kdo?
Naplnění cílů programu (ŠVP)	- rozhovory, diskuze	- průběžně	- učitelky
	- rozhovory, diskuze, schůzky rodičů, akce školy	- průběžně	- rodiče+učitelky
Zpracování a realizace integrovaných bloků	- písemný záznam v třídní knize	- denně	- učitelky
	- písemný záznam (evaluace Podtémat, integrovaných bloků)	- po skončení dané tematické části, integrovaného bloku	- učitelky
	- písemný záznam (čtvrtletní hodnocení)	- 4x ročně	- vedoucí učitelka
Práce pedagogů	- hospitace	- 2x ročně	- ředitelka - vedoucí učitelka
	- sebereflexe	- denně	- učitelky

Co vyhodnocujeme?	Jakými prostředky?	Jak často?	Kdo?
Výsledky vzdělávání	- rozhovory, diskuze - portfolio dítěte - písemný záznam v diagnostických listech dětí)	- průběžně - průběžně - 3x ročně	- učitelky - učitelky - učitelky
	- písemný záznam do PLPP (plán pedag. podpory), případně IVP	- 3x ročně	- učitelky
Kvalita podmínek vzdělávání	- rozhovory - dotazník	- průběžně - 1x za 3 roky	- <u>učitelky</u> - rodiče

8. PŘÍLOHY

- Plán prevence sociálně patologických jevů
- Adaptační program pro nově příchozí děti

PLÁN PREVENCE SOCIÁLNĚ PATOLOGICKÝCH JEVŮ

1. Základní cíle:

- výchova ke zdravému životnímu stylu
- rozvoj a podpora sociálních kompetencí u dětí
- zavedení nových metod výuky, zapojení všech dětí do procesu vzdělávání ve všech oblastech dle RVP PV (tzn. snížení rizika vyčlenění některých dětí z kolektivu)
- rozvoj tvořivosti, samostatnosti a sociálních dovedností dětí
- vytvoření široké nabídky aktivit jako prevenci nudy a stresu
- zapojení témat souvisejících s prevencí sociálně patologických jevů do povídání v komunitním kruhu

2. Základní kompetence v rámci prevence sociálně patologických jevů a výchovy ke zdravému životnímu stylu:

- sociální kompetence (orientace v sociálních vztazích, odpovědnost za své chování)
- komunikační dovednosti (schopnost řešit problémy na úrovni věku a rozumových schopností dětí, adekvátní reakce na neúspěch a stres)
- pěstování mravních hodnot, tolerance a porozumění

3. Metody a formy práce:

- vytvoření pozitivního sociálního klimatu ve škole, atmosféru důvěry, pohody a klidu bez strachu z neúspěchu
- využití prožitkového učení
- samostatná práce dětí
- vést děti ke schopnosti samostatně projevit svůj názor
- využití různých her, navozování situací, které vyžadují různé způsoby řešení

4. Témata prevence prolínající se předškolní výchovou:

- vztahy v rodině a kolektivu, lidské rasy
- výchova ke zdraví, osobní bezpečí
- rozdílnost kultur

- společenské vztahy, šikana, zvládání neúspěchu a agresivity

Velice důležitá je spolupráce školy s rodiči, poskytování pravidelných informací o dětech, akcích a celkovém dění ve škole. Také zapojování rodičů do akcí školy (Dýňové strašení - pasování školáků, Drakiáda, Rozloučení se školkou...) a včasné informování rodičů o problematickém chování jejich dítěte.

V naší mateřské škole se snažíme vytvářet psychosociální podmínky vhodné pro děti, tj. spokojenost, jistotu, pocit bezpečí, které vyvíjíme vlastním přístupem. Respektujeme potřeby dětí, nepřetěžujeme je, nespěcháme, umožňujeme postupnou adaptaci na prostředí i na nové situace. Všechny děti mají rovnocenné postavení. Volnost a osobní svoboda jsou vyváženy s nezbytnou mírou omezení, vyplývajících z nutnosti dodržovat potřebný řád a učit děti pravidlům soužití. Dospělí se chovají spolehlivě a důvěryhodně. Děti dostávají jasné a srozumitelné pokyny. Škola je přátelským společenstvím, ve kterém se děti rády zdržují.

Vzdělávací nabídka je vybírána dle rozumových schopností a individuálních potřeb dětí. S dětmi sympatizujeme, podporujeme je v jejich samostatných pokusech, oceňujeme a vyhodnocujeme jejich konkrétní projevy a výkony a snažíme se reagovat přiměřeně pozitivním hodnocením. Věnujeme se neformálním vztahům dětí ve třídě a ovlivňujeme je prosociálním směrem.

ADAPTAČNÍ PROGRAM PRO NOVĚ PŘÍCHOZÍ DĚTI

Vstup do mateřské školy je pro každé dítě významná událost v jeho životě. Mnohé děti byly doposud zvyklé jen na rodiče, sourozence, či prarodiče. Mohou být ostýchavé, mít problémy s pobytem v novém, neznámém prostředí a v kolektivu neznámých dětí a lidí, které neznají. Některé dítě pláče, jiné se začlení do skupiny dětí bez větších problémů. Někdy nastane krize až po několikadenním pobytu v mateřské škole. Adaptaci na mateřskou školu ovlivňuje mnoho faktorů např. minulé zkušenosti dítěte, jeho celková zralost, přístup rodiny, přístup učitelky apod. Každé dítě se projevuje jiným způsobem, je jedinečné, je osobnost.

Podstata adaptačního programu spočívá v postupném zvykání si dítěte na prostředí MŠ. Adaptační program přizpůsobuje mateřská škola potřebám dětí a možnostem rodičů. Uplatňuje se především v měsíci září, kdy nastupuje do MŠ většina dětí poprvé, ale i s každým dalším nástupem nových dětí v průběhu školního roku.

Doba adaptace je individuální, závisí na mnoha faktorech. Optimální je, pokud se dítě zadaptuje během prvního měsíce. Většina dětí to zvládne během 2-3 týdnů. Pokud v tomto období dojde k přerušení docházky například z důvodu nemoci, může se doba adaptace prodloužit.

Cílem adaptačního programu je zmírnění potíží dětí při vyrovnávání se s novou neznámou situací a usnadnění jejich zvykání na nové prostředí, na kolektiv dětí a nové dospělé osoby.

První týden v měsíci září se obě paní učitelky maximálně překrývají, aby si dítě vytvořilo stejný vztah k nim oběma. Probíhá vzájemné seznamování, seznamování dětí s hračkami, se svojí značkou, třídou, prostředím, uložením osobních věcí dětí v šatně, plnění společenských, hygienických a bezpečnostních požadavků, seznámení se stolováním apod. Učitelky jsou domluvené s konkrétními rodiči, kdyby se vyskytly případné potíže. Pokud dítěti adaptace na nové prostředí činí větší potíže, zůstává v MŠ dítě v prvním týdnu pouze dopoledne. Některé děti špatně snáší každou změnu v denním režimu např. přechod ze třídy do umývárny, do šatny, do jídelny. Opět je rozdíl v chování jednotlivých dětí. Některým změny nevadí, některé se rychle přizpůsobí, jiným trvá adaptace déle. Některé děti zvládnou pobyt v MŠ po několika dnech i s odpoledním odpočinkem.

Odpolední odpočinek je pro mnohé děti největší obavou. Jakmile však dítě získá pocit bezpečí, je sebejisté a spokojené, zvyká si na myšlenku, že bude spát na jiném místě než ve své postýlce. Tento úkol bývá pro dítě těžký a je nutné ho na jeho zvládnutí dostatečně připravit. Nejen učitelka, ale především rodiče by měli s dítětem o spaní ve školce předem mluvit, vybrat doma vhodnou hračku a pyžamo. Měli bychom společně vytvořit takovou atmosféru, kdy se dítě bude na spaní v MŠ těšit. Nemá ale smysl spěchat na prodlužování doby pobytu dítěte v MŠ. Délka pobytu závisí především na psychice dítěte a jeho zvládnutí režimu v MŠ a odloučení od rodiny. V úvahu jsou samozřejmě brány i možnosti rodičů.